

ΥΠΕΡ – ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΟ, ΛΙΠΙ (Δ) – ΛΙΠΟΣ, ΑΙΜΙΑ – ΑΙΜΑ = ΣΤΗΝ ΚΥΡΙΟΛΕΞΙΑ, ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΟ ΛΙΠΟΣ ΣΤΟ ΑΙΜΑ.

**ΑΥΤΗ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΣΥΝΗΘΗΣ ΚΑΙ ΕΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΑΠΕΙΛΗΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΖΩΗ ΝΟΣΟΣ!
ΕΙΝΑΙ ΕΠΕΙΓΟΝ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΥ!**

ΠΡΟΔΙΑΘΕΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ:

- Γαϊδούρια!
- Ράτσες μικρών πόνυ – όπως Shetlands, Welsh Mountains, Miniature ponies
- Δευτερογενής Υπερλιπιδαιμία μετά από αλλή/πρωτογενής νόσο.
- Ταχεία απώλεια βάρους
- Οδοντιατρική νόσος
- Αύξηση Ηλικίας (ασυνήθιστο σε γαϊδούρια λιγότερο από 18 μηνών)
- Άγχος πχ. μετακίνηση, αλλαγές μεταχείρισης, άγχος αποχωρισμού (όταν χωρίζονται από τον/την σύντροφο τους το οποίο περιλαμβάνει τον θάνατο του ενός συντρόφου)
- Διατροφή με μείγματα δημητριακών, γνωστά και ως συμπυκνώματα ή ‘σκληρή τροφή’
- Κυοφορία και γαλουχία
- Παχυσαρκία
- Τύπος στρωμνής (χρησιμοποιούμε μόνο άχυρο, ροκανίδια ή πριονίδια ξύλου). Ένα γαϊδούρι πιθανόν να τραφεί με την στρωμνή του και εάν δεν είναι ευκολοχώνευτη μπορεί να προκαλέσει απόφραξη εντέρου. Η πολύ αιχμηρή στρωμνή σε ίνες πιθανόν να τρυπήσει το τοίχωμα του εντέρου.

ΠΩΣ ΣΥΜΒΑΙΝΕΙ;

Τα υγιή γαϊδούρια αποθηκεύουν κάποια ενέργεια σε μορφή λίπους! Τα υγιή γαϊδούρια βρίσκονται σε ‘ουδέτερο ισοζύγιο ενέργειας’. Αυτό σημαίνει πως οι θερμίδες που παίρνουν (από τροφή) αντισταθμίζονται από την ενέργεια που χρησιμοποιούν. Σε αυτή την περίπτωση, το βάρος του γαϊδουριού θα παραμείνει αρκετά σταθερό. Τα περισσότερα γαϊδούρια βρίσκονται σε ‘θετικό ισοζύγιο ενέργειας’ – πχ λαμβάνουν περισσότερες θερμίδες από όσο χρειάζονται και χρησιμοποιούν λιγότερη ενέργεια από όση θα έπρεπε. Έτσι - παίρνουν ΛΙΠΟΣ! Αυτό είναι αρκετά κακό, όμως ακόμη χειρότερο είναι όταν ένα γαϊδούρι μεταβαίνει σε ‘αρνητικό ισοζύγιο ενέργειας’ – πχ οι ανάγκες της ενέργειας του δεν συναντώνται από την τροφή που λαμβάνει. Εάν συμβεί αυτό, το γαϊδούρι θα κινητοποιήσει αμέσως το αποθηκευμένο λίπος ως μία πηγή ενέργειας. Στα γαϊδούρια, ο μηχανισμός του κουμπιού ‘απενεργοποίησης’ δεν φαίνεται να είναι και πολύ αποδοτικός κι έτσι το λίπος συνεχίζει να κινητοποιείται. Το λίπος θα εισέλθει στο κυκλοφορικό σύστημα του αίματος και θα διεισδύσει σε κάθε όργανο που φτάνει, μέσω της κυκλοφορίας του αίματος – πχ συκώτι, νεφρά, εγκέφαλο. Αυτό θα προκαλέσει απώλεια λειτουργικότητας των προσβεβλημένων οργάνων επειδή στην κυριολεξία είναι παραγεμισμένα με λίπος.

ΤΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ - ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ:

Κατάπτωση, λήθαργος, “εικονική” μάσηση και πόση (το γαϊδούρι δίνει την εικόνα βόσκης, ότι δηλαδή τρώει και πίνει από τον κουβά αλλά στην ουσία να μην βάζει τίποτα στο στόμα του) - τέτοιες ασαφείς κλινικές ενδείξεις που όμως ο παρατηρητικός ιδιοκτήτης θα πρέπει να εντοπίζει τις πρώιμες, ανεπαίσθητες ενδείξεις. Εάν δεν θεραπευτεί άμεσα τότε οι ενδείξεις πιθανόν να αναπτυχθούν σε:

- Κατάπτωση
- Ανορεξία (άρνηση να σιπιστεί)
- Δύσοσμη αναπνοή (άσχημη ανάσα)
- Τα έντερα σταματούν να λειτουργούν/κολικός
- Ούλα με βαθύ κόκκινο χρώμα
- Στεγνά κόπρανα καλυμμένα με βλέννες/στεγνά κόπρανα σε σχήμα μπάλας
- Διόγκωση ρύγχους και κεφαλιού/πρήξιμο
- Ταχυκαρδία (αύξηση των παλμών της καρδιάς)
- Ταχύπνοια (αύξηση ρυθμού αναπνοής)
- Παρεγκεφαλιδική αταξία – ταλαντευόμενο γαϊδούρι
- Τρέμουλα, σπασμοί, κάνοντας κύκλους (καθώς ο εγκέφαλος επηρεάζεται)
- Ανάκλιση (να ξαπλώνει κάτω/κατάρρευση)
- Θάνατος

ΘΕΡΑΠΕΙΑ:

Μία πλήρης κλινική εξέταση από την κτηνίατρο σας, ο οποίος θα πάρει δείγμα αίματος για να ελέγξει το επίπεδο του λίπους (επίσης ονομάζονται τριγλυκερίδια). Μία χρήσιμη πλευρική δοκιμή είναι ο κτηνίατρος να πάρει το δείγμα και να το αφήσει κάπου αρκετά ζεστά. Μόλις εισέλθουν στο σωληνάριο τα κύτταρα του αίματος θα κλίνουν προς τον πάτο του σωληναρίου και η διαύγεια του υγρού το οποίο περιέχει τα κύτταρα του αίματος (ορός), μπορεί να αξιολογηθεί οπτικά και πολύ γρήγορα. Η θολότητα θα οφείλετε στο υπερβολικό λίπος, η οποία θα επιβεβαιώσει την διάγνωση της υπερλιπιδαιμίας και τότε μπορεί να ξεκινήσει η θεραπεία. Οι εργαστηριακές αναλύσεις του δείγματος αίματος, θα επιβεβαιώσουν τα επίπεδα των τριγλυκερίων (η κανονική τιμή, η οποία διαφέρει στα γαϊδούρια από εκείνη των αλόγων, όμως ένας έμπειρος κτηνίατρος γαϊδουριών θα το γνωρίζει αυτό) αλλά εντωμεταξύ, είναι σημαντικό να αρχίσει η θεραπεία.

Η υπερλιπιδαιμία ενδέχεται να ταξινομηθεί ως ήπια έως πολύ σοβαρή, αναλόγως του πόσο λίπος κυκλοφορεί στο σύστημα του αίματος και η θεραπεία θα συνδυαστεί με την σοβαρότητα.

Η όλη θεραπεία έχει ως στόχο την αποκατάσταση του κανονικού ισοζυγίου της ενέργειας, ως εκ τούτου να σταματήσει η απελευθέρωση του αποθηκευμένου λίπους και αυτό συνεπάγεται με την εισαγωγή ενέργειας στο γαϊδούρι με κάποια μορφή.

Η υπερλιπιδαιμία πολύ συχνά συμβαίνει δευτερεύουσα σε μία πρωταρχική κατάσταση, η οποία έχει προκαλέσει το γαϊδούρι να σταματήσει να σιτίζεται. Για παράδειγμα –εάν είχατε σοβαρό πονόδοντο πιθανόν να μην θέλατε να φάτε! Είναι ζωτικής σημασίας να προσπαθήσετε να προσδιορίσετε τι ήταν αυτό που προκάλεσε το γαϊδούρι να μην σιτίζεται αρχικά (την πρωταρχική κατάσταση) και να δώσετε θεραπεία και για αυτήν την κατάσταση!

ΕΑΝ ΤΟ ΓΑΪΔΟΥΡΙ ΣΥΝΕΧΙΖΕΙ ΝΑ ΣΙΤΙΖΕΤΑΙ

- Οι πιθανότητες ανάρρωσης βελτιώνονται εφόσον υπάρχει εκούσια λήψη σίτισης.
- Παροτρύνετε με κεραστικά (μπισκότα τζίντζερ, τριμμένο μήλο/καρότο, σάντουιτς μαρμελάδας), βόσκηση, κομμένο χορτάρι ή φυλλώδη κλαδάκια όπως λευκάγκαθα ή σμεουριά (ότι γνωρίζετε πως απολαμβάνει το γαϊδούρι σας από τις θαμνοστοιχείες).
- Πιθανόν το τάισμα με το χέρι να είναι αναγκαίο.
- Προσφέρετε χλιαρό νερό για πόση.
- Η νοσοκομειακή περίθαλψη είναι εξίσου σημαντική όπως και η θεραπεία που πιθανόν να προσφέρει ο κτηνίατρος!
- Αποφεύγετε επιπρόσθετο άγχος στο επηρεαζόμενο ζώο, με την παρουσία κάποιου συντρόφου.

ΕΑΝ ΤΟ ΓΑΪΔΟΥΡΙ ΔΕΝ ΣΙΤΙΖΕΤΑΙ

- Εάν το γαϊδούρι δεν σιτίζεται, όμως τα έντερα του λειτουργούν - Ρινογαστρική Διασωλήνωση (κυριολεκτικά διασωλήνωση από την μύτη στο στομάχι). Εάν παρουσιάζονται ήχοι εντέρων, τότε είναι πιθανό να χορηγηθούν υγρά που μπορούν να σώσουν την ζωή, απευθείας στο γαϊδούρι μέσω ενός σωλήνα ο οποίος τοποθετείται προσεκτικά στην μύτη, κάτω από τον οισοφάγο και μέσα στο στομάχι. Το Donkey Sanctuary έχει ετοιμάσει μία συνταγή συστατικών, τα οποία είναι διαθέσιμα σε έντυπη μορφή και ο κτηνίατρος σας πιθανόν να τα έχει ήδη, ή μπορείτε να επικοινωνείτε μαζί μας.
- Εάν τα έντερα του γαϊδουριού δεν λειτουργούν -Ενδοφλέβια* Υγρά (*εντός της φλέβας) - (υγρά που σώζουν την ζωή χορηγούνται απευθείας στην κυκλοφορία του αίματος). Μία μεγάλη σακούλα αποστειρωμένου υγρού, με όλα τα άλατα και σάκχαρα (θερμίδες) που πιθανόν να χρειαστεί το γαϊδούρι, θα του χορηγηθούν μέσω ενός καθετήρα (βελόνα) ο οποίος τοποθετείται στην μεγάλη φλέβα στον λαιμό.
- Το γαϊδούρι θα πρέπει να εν-σταβλιστεί και φυσικά, στην θέα του φίλου του/της.

ΝΑ ΘΥΜΑΣΤΕ – ΑΥΤΗ Η ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΕΙΝΑΙ ΑΠΕΙΛΗΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΖΩΗ.

Καλέστε τον κτηνίατρο με το πρώτο σημάδι που εμφανιστεί, όταν ένα γαϊδούρι συμπεριφέρεται με κάπως ανιαρό τρόπο ή εάν το γαϊδούρι έχει σταματήσει να σιτίζεται. Το κάθε δευτερόλεπτο είναι **σημαντικό!**

ΠΟΤΕ ΜΗΝ ΥΠΟΤΙΜΑΤΕ ΤΟ ΠΟΣΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΙ ΕΙΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΟΥ ΓΑΪΔΟΥΡΙΟΥ.

Καλή νοσοκομειακή περίθαλψη – ήρεμη μεταχείριση, τάισμα με το χέρι, παροχή κεραστικών, μπίτε στον κόπο να κόβεται φυλλώδη κλαδάκια ή να κόβεται χορτάρι – θα μπορούσε να είναι η διαφορά μεταξύ ενός θετικού ή αρνητικού αποτελέσματος.

Παρακαλούμε όπως ενημερώνεστε από την ιστοσελίδα μας (www.thedonkeysanctuary.org.uk) για συμβουλές σε όλα τα θέματα για την φροντίδα των γαϊδουριών και είμαστε πάντα στην ευχάριστη θέση να ανταποκριθούμε σε όλα σας τα αιτήματα. Η κτηνιατρική μας ομάδα θα είναι πάντα πρόθυμη να συζητήσει μαζί σας την κάθε υπόθεση ξεχωριστά, μαζί με τον χειρουργό κτηνίατρο.

Εάν χρειάζεστε περισσότερες πληροφορίες ή συμβουλές παρακαλούμε να μην διστάσετε να επικοινωνήσετε μαζί μας στο +44 (0) 1395 578222 ή μέσω email στο nutrition@thedonkeysanctuary.org.uk ή για Ελληνικά στο +357 25944151

THE DONKEY SANCTUARY

Slade House Farm, Sidmouth, Devon EX10 0NU

T [44] (0)1395 578222 F [44] (0)1395 579266 E enquiries@thedonkeysanctuary.org.uk

www.thedonkeysanctuary.org.uk

The Donkey Sanctuary was founded by Dr Elisabeth Swendsen MBE in 1969.

The Donkey Sanctuary (registered charity number 264818) and its sole corporate trustee, The Donkey Sanctuary Trustee

Limited (Company number 07328588) both have their registered office at Slade House Farm, Sidmouth, EX10 0NU.

Incorporating: The Elisabeth Swendsen Trust for Children and Donkeys (EST); The International Donkey Protection Trust (IDPT).

WORKING WORLDWIDE